Swati

El **swati** o **swazi**[3][4] és una llengua Bantu del grup Nguni parlat a Swazilàndia i Sud-àfrica per l'ètnia Swazi.

Swati

SiSwati (siswatʼi)

Altres noms	Isiswazi, Ngwane, Phuthi, Siswati, Swazi, Tekela, Tekeza
Tipus	llengua i llengua viva

Parlants

2.608.300 (2016)[1] principalment a Sud-est d'Àfrica

Parlants nadius	2.034.200
Rànquing	Oficial a Swazilàndia i a Sud-àfrica
Parlat a	Swazilàndia 1.090.000 Sud-àfrica 1.380.000 Lesotho 52.000 Zimbàbue 52.000 Moçambic 1.800[2]

Distribució geogràfica del Swazi a Sud-àfrica: densitat de parlants de Swazi com a llengua materna.

- <1 /km²
- 1–3 /km²
- 3–10 /km²
- 10–30 /km²
- 30–100 /km²
- 100–300 /km²
- 300–1000 /km²
- 1000–3000 /km²
- >3000 /km²

Autòcton de	Província de Maputo, Swazilàndia, Mpumalanga i KwaZulu-Natal

Classificació lingüística

llengua humana
llengües nigerocongoleses
llengües congoatlàntiques
llengües volta-congoleses
llengües Benué-Congo
llengües bantoides
llengües bantoides meridionals
llengües bantus

Contingut

Extensió geogràfica i estatus
Dialectes
Algunes paraules o frases comunes
Referències
Enllaços externs
Software

Extensió geogràfica i estatus

El Swati és oficial a Swazilàndia, al costat de l'anglès, on és parlat com a primera llengua per 980.000 persones (2006), i és una de les onze llengües oficials a Sud-àfrica, on 1.300.000 parlants el tenen com a llengua materna, i fins a 2.400.000 parlants el coneixen i el poden usar com a segona llengua. A més, hi ha 43.000 parlants de swazi a Lesotho i 1.200 a Moçambic, països on no és reconegut.[2]

A Lesotho el Swati és conegut com a Phuthi o Sephuthi. A Moçambic, on se l'anomena Swati, Siswati, Siswazi, Swazi, Tekela o Tekeza, és parlat a la província de Maputo, a l'oest de la capital. A Sud-àfrica, on es coneix amb els noms de Siswati, Siswazi, Swazi, Tekela, Tekeza, Thithiza o Yeyeza, es parla a les províncies de KwaZulu-Natal i Mpumalanga.[2]

El swati és una llengua propera o semblant a les altres llengües Nguni Tekela, com el Phuthi i el Ndebele del Transvaal del nord, però és també molt propera a les llengües Nguni Zunda, com el Zulu, el Ndebele del sud, el Ndebele del nord i el Xhosa.

Dialectes

El Swati que es parla a Swazilàndia (*eSwatini*) es pot dividir en quatre dialectes, corresponents a les quatre províncies administratives del país: Hhohho, Lubombo, Manzini, i Shiselweni.

El Swati té una varietat estàndard, prestigiada, parlada principalment al nord, centre i sud-oest del país, mentre que a la resta del territori es parla una altra varietat menys prestigiada.

A l'extrem sud, sobretot a ciutats com Nhlangano i Hlatikhulu, es parla una varietat amb molta influència del Zulu. Molts parlants no la consideren pròpiament una varietat del Swati sinó que s'hi refereixen com el segon dialecte del país.

Els swatiparlants de Swazilàndia veuen la parla dels nombrosos swatiparlants de Sud-àfrica (principalment a la província de Mpumalanga i a Soweto) com una forma no estàndard de la llengua.

llengües bantus meridionals llengües nguni	
Característiques	
Sistema d'escriptura	alfabet llatí
Institució de normalització	Pan South African Language Board (en) i Siswati Language Board (en)
Codis	
ISO 639-1	ssw
ISO 639-2	ssw
ISO 639-3	ssw
SIL	swat1243
Glottolog	swat1243 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/swat1243)
Linguasphere	99-AUT-fe (http://www.hortensj-garden.org/index.php?tnc=1&tr=lsr&nid=99-AUT-fe)
Ethnologue.com	ssw (http://www.ethnologue.com/language/ssw)
IETF	ss

A diferència de la varietat del sud de Swazilàndia, la varietat de Mpumalanga sembla menys influïda pel Zulu, i per tant es considera més propera al swati estàndard. No obstant això, aquesta varietat de Mpumalanga té uns patrons d'entonació, i de to diferents. L'entonació i l'accentuació del swati de Mpumalanga sonen estranys a l'orella d'un Swazilandès. Aquesta varietat sud-africana del swati rep la influència d'altres llengües sud-africanes properes al swati.

Distribució geogràfica del Swazi a Sud-àfrica: Proporció de població que parla el Swazi a casa.

☐ 0–20% ☐ 60–80%
☐ 20–40% ☐ 80–100%
☐ 40–60%

Una característica de la varietat estàndard prestigiada (parlada al nord i al centre de Swazilàndia) és l'estil d'elocució reial, lenta i molt emfàtica, que pretesament sona "mel·líflua" a les orelles de qui la sent.

Algunes paraules o frases comunes

Català	Swati
Benvingut	Sondzela
Gràcies	Siyabonga
Bon dia / Hola	Sawubona
Adéu	Sala kahle / Hamba kahle
Prohibit fumar	Akubhenywa
No funciona / (Fora de servei)	Akungenwa
Compte amb l'esglaó	Caphela sitebhisi
Compte!	Caphela!
Feliç aniversari / Per molts anys	Lusuku lwekutalwa loluhle
Bones Festes	Tilokotfo letinhle kulesikhatsi semnyaka
Bon Nadal	Khisimusi lomuhle
Bon Nadal i Feliç Any Nou	Khisimusi lomuhle kanye neMnyaka lomusha lonenjabulo

Referències

1. Swati (https://joshuaproject.net/languages/ssw) a The Joshua Project
2. «Swati (http://www.ethnologue.com/language/ssw)». *Ethnologue*. [Consulta: 24 febrer 2015].
3. El *Diccionari de Llengües del món* del TERMCAT dóna com a entrada principal **swati**, mentre que *swazi* és un sinònim complementari al costat de: *isiswazi, phuthi, siswati, tekela, tekeza*.
4. El motiu de l'alternança del nom **swazi** amb **z** i **swati** amb **t** és a causa que en Zulu, (llengua a través de la qual pot haver arribat el nom internacionalment) és swa**z**i, però en swati el nom és SiSwa**t**i, segons Ethnologue (http://www.ethnologue.com/language/ssw).

Enllaços externs

- PanAfrican L10n pàgina en Swazi (http://www.bisharat.net/wikidoc/pmwiki.php/PanAfrLoc/Swazi)
- Tinanatelo ne Tibongo tema Swati (http://www.wakahina.co.za/)

Software

- Projecte per traduir software lliure en Swazi (http://translate.org.za/)
- Educció Swazi d'OpenOffice.org (http://translate.org.za/content/view/17/32/)
- Corrector ortogràfic swazi per OpenOffice.org i Mozilla (basic) (http://translate.org.za/content/view/1610/54/)

A Wikimedia Commons (https://commons.wikimedia.org/wiki/P%C3%A0gina_principal?uselang=ca) hi ha contingut multimèdia relatiu a: ***Swati***

Vegeu ***Swati*** en el Viccionari, el diccionari lliure.

Guia de viatges de **Swati** a Wikivoyage.

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Swati&oldid=23012128»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 24 març 2020 a les 16:10.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.